

Perustaitoseulojen käyttö suomenkielisessä perusopetuksessa 1.8.2019 alkaen / IK

VD/9659/12.00.01.00/2018

Opetuslautakunta on käsitellyt perustaitoseulojen käyttöä kokouksissaan 27.8.2002 § 24 sekä 10.6.2013 § 13. Perustaitoseulalla tarkoitetaan testiä, joka tehdään isolle joukolle oppilaita (esim. yksi kokonainen ikäluokka). Perustaitoseulalla on pyritty löytämään oppilaat, joiden oppimista äidinkielellä ja matematiikassa tulee arvioida ja seurata tarkemmin.

Perustaitoseulojen merkitys on muuttunut uuden opetussuunnitelman myötä. Opetussuunnitelman mukaista oppimisen arviointia tulee toteuttaa monipuolisilla tavoilla säännöllisesti ja riittävän usein. Oppimisen arvioinnin painopiste on siirtynyt opintojen aikaiseen jatkuvaan arviointiin (formatiivinen arviointi). Tarkoituksena on huomioida oppilaan vahvuudet ja käyttää niitä tukena opetuksessa.

Velvoite jatkuvaan ja monipuoliseen arviointiin tuo oppilaan haasteet aiempaa paremmin esille arjen tilanteissa. Hyvä oppilaantuntemus on ensisijaista. Luokanopettajan/aineenopettajan ja erityisopettajan (mahdollisesti myös koulupsykologin) välinen yhteistyö on tärkeää oppilaan tuen tarpeen määrittämiseksi. Siirryttäessä esiopetuksesta perusopetukseen ja alakoulusta yläkouluun tiedonsiirtoprosesseilla varmistetaan, että tieto oppilaan todellisesta osaamisesta siirtyy hänen mukanaan. Pedagogiset asiakirjat ovat sähköisesti Wilmassa ja tieto oppilaan tuen tarpeesta siirtyy niiden mukana. Lisäksi oppimista dokumentoidaan monilla muilla tavoilla.

Opetuslautakunnan päätettäväksi on valmisteltu esitys, jossa ehdotetaan, että oppilaiden seulontoja toteutetaan joustavasti tilanteen niin vaatiessa. Esityksessä ehdotetaan, että 1.8.2019 alkaen kaikille 2. vuosiluokan ja 7.vuosiluokan oppilaille tehdään lukutaidon ja matemaattisten taitojen seulonta.

Kuvaus muutoksista ja ehdotus tulevast

Aiempien opetuslautakunnan päätösten pohjalta 27.8.2002 § 24 sekä 10.6.2013 § 13:n koulut on ohjeistettu käyttämään seuloja vähintään parittomien vuosiluokkien (1, 3, 5, 7 ja 9) aikana lukutaidon kehittymisen seurannassa ja vähintään parillisella vuosiluokalla (2, 4, 6 ja 8) matematiikan taitojen kehittymisen seurannassa.

Koska olemassa olevat seulat ovat vanhoja ja ne eivät ole kehittyneet vastaamaan opetussuunnitelman tavoitteita, niiden käyttö oppilaan tuen suunnittelussa on osoittautunut vähäiseksi ja merkityksettömäksi. Jatkossa kaikille 2. ja 7. vuosiluokan oppilaille tehtäisiin koulun valitsemalla testausmenetelmällä lukutaidon ja matemaattisten taitojen valmiuksien kartoitus.

Tämän lisäksi koulun tulee laatia koulukohtainen suunnitelma, miten eri testejä hyödynnetään koulun tasolla osaamisen kartoittamiseksi; testataanko koko ikäluokka tai mitkä ovat käytännöt ja perusteet yksittäisten oppilaiden testaamiselle, mitkä testit palvelevat tarkoitusta ja milloin testauksia tehdään. Ennen kaikkea on pohdittava, miksi seulonta tehdään, mikä on tarkoituksenmukaista ja kuinka tietoa hyödynnetään. Esimerkiksi äidinkielen ja matematiikan oppimateriaalin mukana tuleva aineisto ja lisämateriaali voivat olla riittäviä testivälineitä seurata oppilaiden tilannetta.

Asian valmistelu

Kouluilta on kysytty mielipidettä kaupunkitasoisesti toteutettujen lukutaidon ja matematiikan

testien (ALLU -lukutesti ja Makeko - matematiikan testi) tarkoituksenmukaisuudesta ja tarpeellisuudesta. Opetussuunnitelmatyön valmistelutiimi kartoitti asiaa syksyllä 2016 kymmeneltä koululta. Tämän lisäksi kaikille erityisopettajille teetettiin kysely asiasta keväällä 2017 erityisopettajien työkokouksessa. Kyselyjen tuloksissa oli nähtävissä, että koulujen testaamiskäytänteet vaihtelevat ja etenkin ALLU - lukutestit koettiin vanhentuneiksi sisällöltään. Perusopetuksen johtoryhmä käsitteli asiaa kokouksessaan 29.3.2017.

Palautteiden pohjalta aluekoordinaattoreista ja erityisopettajista koostuva työryhmä on koonnut listauksen testeistä / seuloista, jotka ovat tarkoituksenmukaisia ja nykyiseen opetussuunnitelmaan soveltuvia.

Näitä ovat mm.

- Äidinkielen ja matematiikan oppimateriaaleihin liittyvät testit
- Niilo Mäki -instituutin laatimat testit, mm. Lukimat, Sanaketjutesti, Ykä yläkouluun
- Finra
- Armi 1 ja Armi 2
- Banuca, RMAT, KTLT
- Sähköinen Makeko

Opetuslautakunta 10.12.2018 § 10

Perusopetuksen johtajan esitys:

Päätetään, että

- a) koulut toteuttavat tarkoituksenmukaiset lukutaidon ja matemaattisten taitojen seulonnat 2. vuosiluokan oppilailla vuosittain kevätlukukaudella
- b) koulut toteuttavat lukutaidon ja matemaattiset taitojen tarkoituksenmukaiset seulonnat 7. vuosiluokan oppilailla syyslukukaudella
- c) koulu kuvaa lukuvuosisuunnitelmassa, miten se hyödyntää nykyaikaisia testausmenetelmiä yksittäisten oppilaiden tai muiden ikäluokkien osalta
- d) jatkossa perusopetuksen johtajan päätöksellä kouluja velvoittavaa perustaitoseulatestistöä voidaan täydentää tai vaihtaa tai ottaa uusia ikäluokkia seulonnan piiriin
- e) päätös astuu voimaan 1.8.2019.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Perusopetuksen tulosalue
- ote suomenkieliset peruskoulut

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus opetuslautakunnalle

Lisätiedot:

Pepita Kaskentaus, 040 720 2962, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Lotte Koivulainen, 040 576 9241, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi